



Voksenopplæringsforbundet VOFO  
Att: Maj-Britt Sæther  
Postboks 9339, Grønland  
0135 Oslo.

01.01.12

**Kommentar til høringsdokument fra Det Kongelige Kunnskapsdepartement  
datert 26.10.11, angående forslag til endring i Privatskoleloven – Små og  
verneverdige håndverksfag.**

Fjellugla Kompetanse AS, ble i november 2011 forespurt av VOFO om å gi sine kommentarer til nevnte høringsdokument.

Dette skyldes primært den erfaringen vi som bemanner kontoret på Tynset har opparbeidet gjennom mange år, ved å være den eneste tilbyderer i Norge av klasseromsbasert undervisning til Mesterbrev for alle fagene under mesterordningen utenom byggfagene og bilfagene som kom inn fra 2007.

Listen over små håndverksfag, slik den presenteres av Maihaugen per 06.11.11, består av 38 fag. I løpet av de årene vi har hatt ansvaret for mesteropplæringen har vi ført representanter fra 15 av disse fagene fram til Mesterbrev. I tillegg har vi hatt dialog med kandidater fra 4 andre av fagene fram til fagbrev.

Vi mener derfor at vi besitter en solid innsikt både i denne gruppen fag og fagenes vurdering av muligheter og potensial i markedet framover.

Felles for de fagene innen denne gruppen som faller inn under mesterordningen, er at de har lange og stolte tradisjoner som håndverksfag og at aktørene i dem representerer håndverk av ypperste slag.

Vi vil derfor støtte høringsnotatet fullt ut på at det for denne faggruppen ikke bare er produktenes funksjon som er viktig å ta vare på, men minst like mye selve håndverksteknikken og tradisjoner knyttet til denne.

Samtidig synes vi det er viktig å få fram forståelsen av at denne gruppen fag representerer en temmelig heterogen samling. Fagene har det til felles at de er små og verneverdige, men samtidig sitter vi med en klar opplevelse fra representanter i mange av fagene, av svært ulik grad av tanker om utviklingspotensial og nye muligheter framover.

---

**Fjellugla Kompetanse AS**

Org.nr. 995 971 240

Tomtegata 11, 2500 Tynset. Telefon 62 48 13 55, e-post [post@fjellugla.no](mailto:post@fjellugla.no)

Postboks 121, 2501 Tynset.

Inge Krokanns vei 15C, 7340 Oppdal. Telefon 920 54 167, e-post [rai@fjellugla.no](mailto:rai@fjellugla.no)

[www.fjellugla.no](http://www.fjellugla.no)



Urmakerfaget, hovslagerfaget, trebåtfaget og møbeltapetsererfaget, er eksempler på fag som i dag er preget av ny, men behersket optimisme på fagets vegne. Fra disse og flere andre fag innen gruppen, har vi signaler om tro på nye produkter, målgrupper og satsingsområder.

Nettopp derfor mener vi det er meget viktig å realisere hovedintensjonene i høringsdokumentet, slik vi oppfatter dem.

Vi mener det er meget viktig at Privatskoleloven framover åpner for godkjenning av nye skoler og utdanningstilbud som kan gi opplæring i små og verneverdige fag og at slike skoler på en helt annen måte tillates å utvide sin virksomhet.

Men det er litt uklart for oss hvordan ønsket som kommer fram på side 3 i notatet, om at tilbudet på opplæring for disse fagene til en hver tid skal speile behovet for nye utøvere innen fagene.

Fjellugla Kompetanse mener arbeidet må styrkes for å kunne bistå fagene aktivt med å stimulere til nytenking innen de ulike fagene for å utvikle nye produkter, markeder og muligheter. Nye skoletilbud burde kanskje klarere pålegges slikt arbeid som en del av sin faglige strategi.

Dette ser vi på som særlig viktig opp imot tankene som uttrykkes i dokumentets punkt 3.3 om hvor sentralt behovet for nye utøvere i faget skal telle ved godkjenninger av nye skoletilbud. Her bør evnen til nytenking på fagenes vegne, være meget sentral og viktig.

Vi er helt enige i påstanden om at Privatskoleloven slik den fungerer i dag, virker til hinder for opprettelse av nye private tilbud på dette området og slik faktisk også bidrar til å bremse opp utviklingen innen flere fag.

På dette grunnlaget gir vi full støtte til tanken på side 4 i notatet «at det er viktig at regelverket ikke bare åpner for driftsendring ved eksisterende skoler, men også for godkjenning av nye skoler og nye fagtilbud»:

De fem kriteriene i punkt 3.2 i notatet som definerer kjennetegn ved små og verneverdige fag, synes vi er meget gode og klare. Særlig støtter vi setningen som åpner for at også andre fag enn de som nå finnes på SSV's liste, kan komme inn under begrepet. Vi mener det er klart framtidsrettet også å akseptere at vi i framtiden kan komme til å måtte forholde oss til kanskje både helt nye fag og kombinasjoner fra flere etablerte fag.

Forslaget til unntak fra kravet til minimum elevtall i skoler med utelukkende tilbud overfor små og verneverdige fag, finner vi meget godt begrunnet og formulert.

Avslutningsvis vil vi kommentere siste avsnitt på side 8 i notatet. Her ønsker vi igjen å understreke på vegne av disse fagene at ikke bare tilbud basert på tradisjon og historie blir tatt vare på. Like

---

**Fjellugla Kompetanse AS**

Org.nr. 995 971 240

Tomtegata 11, 2500 Tynset. Telefon 62 48 13 55, e-post [post@fjellugla.no](mailto:post@fjellugla.no)

Postboks 121, 2501 Tynset.

Inge Krokanns vei 15C, 7340 Oppdal. Telefon 920 54 167, e-post [rai@fjellugla.no](mailto:rai@fjellugla.no)

[www.fjellugla.no](http://www.fjellugla.no)



viktig er å stimulere aktivt til utvikling av tilbud som ser nye markeder, produkter og muligheter på vegne av disse fagene. Nytenking bør være en like sentral dimensjon som å ivareta tradisjon.

Selv om vi her snakker om til dels meget små fag hva gjelder utøvere og rekruttering, tror vi det er viktig for både fagene selv og deres utvikling at de ikke bare fokuseres opp imot sin egen tradisjon og historie. Vi har sett eksempler på hvordan et slikt perspektiv kan være mer med på å begrense enn å utvikle.

I vår region har vi etter hvert flere eksempler på nettopp hvordan tradisjon og nytenking sammen skaper utvikling.

Vi ønsker departementet lykke til med et meget viktig arbeid på dette området. Noe som sikkert får positive konsekvenser for verdifulle fagmiljøer.

Vennlig hilsen for Fjellugla Kompetanse AS

Per Halvorsen  
Studierektor

---

**Fjellugla Kompetanse AS**

Org.nr. 995 971 240

Tomtegata 11, 2500 Tynset. Telefon 62 48 13 55, e-post [post@fjellugla.no](mailto:post@fjellugla.no)

Postboks 121, 2501 Tynset.

Inge Krokanns vei 15C, 7340 Oppdal. Telefon 920 54 167, e-post [rai@fjellugla.no](mailto:rai@fjellugla.no)

[www.fjellugla.no](http://www.fjellugla.no)

## **Høring - Forslag til endringer i privatskoleloven - Små og verneverdige håndverksfag**

Studieforbundet kultur og tradisjon er glad for Regjeringens forslag om å endre privatskoleloven. Når det åpnes for små og verneverdige fag som kategori i loven, bidrar det til å gi unge anledning til å velge tradisjonshåndverksfag. I dag er utfordringen at tilbudene ikke finnes, noe som igjen bidrar til at fagene blir usynlige for de unge som skal velge faglig retning.

Studieforbundet kultur og tradisjon er medeier i Handverkskolen AS på Dovre i Oppland. Vi har i flere år arbeidet for å få utvide tilbudet, som i dag er VG2 treskjæring til tilbud innenfor smedfaget. Gjennom denne lovendringen håper vi at en utvidelse av tilbudet lar seg realisere. På Handverkskolen har vi de siste 2 årene hatt opptil 10 søkere til smedfaget, flere med ungdomsrett. At loven trer i kraft 1. august 2012 er derfor en utfordring for oss. Vi ber Departementet vurdere muligheten for at UDIR kan behandle vår søknad parallelt med at lovsaken behandles i Stortinget. Vi forventer at det må være mulig for Handverskolen AS å få godkjenning (under forutsetning av at kvalitet og formaliteter er i orden) slik at vi kan gi tilbud fra høsten 2012.

Studieforbundet kultur og tradisjon er svært tilfreds med at Regjeringen foreslår denne endringen og takker for velvillighet og god dialog underveis.

Desember 2011.

Med vennlig hilsen  
Studieforbundet kultur og tradisjon  
Kjærsti Gangsø  
Daglig leder  
958 98 278/ 61 21 77 52